

Programmabegroting 2025

Versie: Vastgesteld door Raad

14 november 2024

Nieuwe ontwikkelingen

Programma duurzaamheid

In de afgelopen kabinetsperiode vonden uitkeringen voor de uitvoering van Klimaatbeleid plaats via een grote hoeveelheid Specifieke Uitkeringen (SPUK's) met gedefinieerde bestedingsdoelen, termijnen en rapportageverplichtingen. Dit betekent dat er weinig vrijheid is bij de besteding van de toegekende klimaatbudgetten en de programmering van klimaatbeleid. Diverse SPUK's lopen door in 2025 en verder.

In 2025 gaan we de duurzaamheidsagenda evalueren. Vervolgens zullen we in samenwerking met de gemeenteraad en de samenleving werken aan een nieuwe uitvoeringsagenda voor de periode 2026 – 2030.

Andere nieuwe activiteiten in 2025 vanuit het duurzaamheidsprogramma zijn:

- Opstellen van een soortenmanagementplan en aanleg alternatieve verblijven voor vleermuizen¹⁷.
- Opzetten en beheren van een klantvolgsysteem voor de wijkgerichte aanpak om van het aardgas af te gaan (uitvoering van de transitievisie warmte).¹⁸

Plaagdierbeheersing

Het voorkomen van overlast door plaagdieren is een gemeentelijke taak. Voor inwoners en bedrijven is de gemeente het eerste aanspreekpunt bij overlast van knaagdieren en andere plaagdieren. Denk hierbij aan ratten, muizen en de Amerikaanse rivierkreeft.

Voor de bestrijding van ongedierte in de openbare ruimte is een aantal collega's opgeleid. Bestrijding in en om het huis of bedrijf is voor de eigenaar van het pand. Ongedierte houdt echter geen rekening met perceelsgrenzen. Nu we merken dat de overlast van plaagdieren toeneemt, is het de wens om ongediertebeheersing integraler aan te pakken.

Deze integrale aanpak bestaat uit het monitoren van plaagdieroverlast, het informeren van bewoners, in gesprek gaan met woningeigenaren en woningbouwverenigingen en het nemen van preventieve maatregelen. Uitgangspunt is preventie, maar als dit niet voldoende werkt, hoort ook bestrijding bij de aanpak. We werken nauw samen met het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD).

Een integrale aanpak vraagt meer dan voorheen continue inspanning en aansturing door een adviseur plaagdierbeheersing. Hiervoor willen we zo'n adviseur toevoegen aan team Wijkbeheer (€ 80.000). Deze kan zich dan volledig richten op het plaagdierbeheersing en niet meer in een combi-functie. Dat maakt de aanpak effectiever.

Naast deze nieuwe functie is een budget van € 10.000 nodig voor het inzetten van middelen op het gebied van bestrijding, informatie en kennisontwikkeling.

¹⁷ De Raad van State heeft uitspraak gedaan over voldoende ecologisch onderzoek bij isolatie van dak en spouwmuur van woningen. Om isolatie van woningen en gebouwen mogelijk te blijven maken moeten gemeenten een soortenmanagementplan opstellen en alternatieve verblijven voor vleermuizen gaan aanleggen.

¹⁸ Een klantvolgsysteem is een database waarin gegevens over klanten staan. In het geval van de warmtetransitie en de opgave om van het aardgas af te gaan gaat het om een database waarbij per woonadres kan worden bijgehouden: Wie contactpersonen zijn. Wat openbare en aangeleverde gegevens over de huidige energiesituatie en energieprestatie zijn welke contactmomenten er geweest zijn en welke afspraken daarbij gemaakt zijn wat wensen, behoeften en openstaande vragen zijn. De database wordt conform de privacyregulering gevuld met openbare gegevens en aanvullende benodigde gegevens waar bewoners hun toestemming voor hebben gegeven. De toegang tot benodigde gegevens waarvoor inwoners toestemming hebben gegeven wordt daarbij beperkt tot alleen de medewerkers die direct betrokken zijn bij de energietransitie

Voorziening voor realiseren faunavoorzieningen

Vanuit het uitvoeringsprogramma Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 willen we faunatunnels, keienpassages en andere voorzieningen maken. Deze hebben we tot nu toe ingepast in reguliere (grote) onderhoudsprojecten. Financieel is dat niet langer haalbaar.

Om faunavoorzieningen te kunnen blijven aanleggen, is extra budget nodig. Idealiter zouden we de dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen willen verhogen. Faunavoorzieningen zijn niet standaard opgenomen in het onderhoudsplan. Bij het opstellen van een projectplan onderzoeken we of faunavoorzieningen nodig zijn en ingepast kunnen worden. Het benodigd budget per jaar verschilt. Inschatting is dat de kosten gemiddeld € 20.000 per jaar bedragen. Voorstel is dit budget structureel op te nemen.

Ontwikkeling rioolheffing

In april 2024 heeft de gemeenteraad het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 vastgesteld. Onderdeel van dit programma is een kostendekkingsplan. Dit plan gaat over de kosten voor het verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het kostendekkingsplan vormt de onderbouwing voor de gemeentelijke rioolheffing.

De aandacht voor klimaatadaptatie is de afgelopen jaren toegenomen en de gemeente Diemen loopt daarbij voorop. De ambitieuze normen om wateroverlast en droogteschade te voorkomen vragen door de klimaatverandering een grotere inspanning dan in het verleden. Ook leggen de gestegen aannemerskosten en materiaalkosten een grotere druk op de toekomstige uitgaven. Om ervoor te zorgen dat de gemeente ook in de toekomst voldoet aan haar zorgplicht zijn we in het Programma Klimaatadaptatie uitgegaan van een stijging van de rioolheffing in 2025 met € 5,- per huishouden, aanvullend op de correctie voor de inflatie. In deze begroting is deze stijging verwerkt.

Zwerfafval

De huidige budgetten voor zwerfafval zetten we in voor educatie en participatietrajecten, inclusief bijbehorende materiaal zoals het aanbrengen van klepjes op prullenbakken. Jaarlijks doen we veel extra om zwerfafval op te ruimen, met name door meer inzet van Pantar in de vorm van vuil pikken en gebruik van een veegmachine. Willen we de huidige inzet op het opruimen van zwerfafval continueren, dan is er structureel € 50.000 extra nodig. Het verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de hoeveelheid plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners, is ook benoemd in het coalitieakkoord.

Beheer openbare ruimte

Het beheer van de openbare ruimte is de afgelopen jaren duurder geworden. Dit heeft grofweg twee oorzaken. Onze eisen aan de beleving van de buitenruimte veranderd. We waarderen een groene, biodiverse en inclusieve omgeving meer dan vroeger. Ook stelt het veranderende klimaat eisen aan ons. We doen ons best om verdere verandering te voorkomen en passen ons aan door te kiezen voor een klimaatadaptief Diemen.

Sinds 2022 sluiten we onderhoudscontracten af voor het groenonderhoud in Diemen. Het begrote budget blijkt de laatste jaren niet toereikend. De belangrijkste redenen hiervoor zijn prijsstijgingen en een verandering in het contract met Pantar. Als we onderhoud willen blijven uitvoeren volgens de vastgestelde kwaliteit, is er jaarlijks een structureel tekort van € 220.000. Als we de bijdrage niet verhogen, zorgt dit ervoor dat we niet kunnen voldoen aan de afspraken over de kwaliteit van ons groenbeheer. Achterstallig onderhoud, herstelwerk en klachten zijn dan het gevolg. Dit brengt ook de nodige kosten met zich mee. Voorstel is in 2025 het tekort van € 220.000 in 2025 incidenteel te dekken.